

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 30 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Łosik

Protokolant: p.o. stażysty Aleksandra Strzałkowska

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2019 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko O. M. i P. W.

o zapłatę

1. **Zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 220.542,04 zł (dwieście dwadzieścia tysięcy pięćset czterdzieści dwa złote cztery grosze) wraz z:**
 - a) **ustawowymi odsetkami od powyższej kwoty dnia 17 czerwca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w stosunku do pozwanego P. W.,**
 - b) **ustawowymi odsetkami za opóźnienie od powyższej kwoty od dnia 4 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty w stosunku do pozwanego O. M..**
2. **W pozostałym zakresie powództwo oddala.**
3. **Zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 17.640zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.**
4. **Nakazuje ściągnąć od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w P. kwotę 1.514,39zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.**

SSO Anna Łosik

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 stycznia 2015 roku (k. 1- 66) (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie na rzecz powoda od pozwanych solidarnie kwoty 220.452,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty wraz z kosztami postępowania, kosztami zastępstwa procesowego oraz kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, w terminie 14 dni od dnia wydania nakazu zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 01 lutego 20102 roku doszło do spalenia lokalu mieszkalnego stanowiącego własność M. S. (1). Wyłącznie winnymi powstania szkody byli pozwani albowiem używając palnika gazowego doprowadzili do zaprószenia ognia. Powyższe zostało potwierdzone wyrokiem Sądu Rejonowego we W. w sprawie II K (...). W związku z powyższym powód przeprowadził postępowanie likwidacyjne. Kwotę należnego odszkodowania ustalono na podstawie przepisów kodeksu cywilnego, oględzin, a także kosztorysów i rachunków. Powód wypłacił odszkodowanie w łącznej kwocie 240.452,04 zł z polisy ubezpieczeniowej poszkodowanej. Na tą kwotę

składa się kwota 197.762,40 zł z kosztorysu, 29.689,64 zł z uznanych rachunków oraz 13.000 z ugody zawartej z poszkodowanym. Żądanie pozwu zostało pomniejszone o kwotę 20.000zł dokonaną przez pozwanego O. M. przed wytoczeniem powództwa.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 06 lutego 2015 roku (k. 68) Sąd nakazał pozwanym, aby zapłacili powodowi solidarnie kwotę 220.452,04 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 stycznia 2015 roku do dnia zapłaty, wraz z kwotą 9.973 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia niniejszego nakazu, albo wnieśli w tym terminie do tutejszego Sądu sprzeciw.

Pismem procesowym z dnia 24 lutego 2015 roku (k. 75- 79) pozwany P. W. złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości, podnosząc zawyżenie wysokości dochodzonego roszczenia. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Podniósł, że jego odpowiedzialność winna być ograniczona na podstawie art.440kc. Nadto pozwany z ostrożności procesowej wniósł o rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty na okres 30 lat. Pozwany wniósł także o przypozwanie Towarzystwa (...) S.A. ul. (...), (...)-(…) W. wyjaśniając, że roszczenie regresowe powoda zgłosił swemu ubezpieczycielowi. Ubezpieczyciel nie zgłosił swego udziału w postępowaniu.

Pozwany nie zaprzeczył, że wywołał zdarzenie, z którego powstała szkoda. Jednocześnie jednak zakwestionował wysokość dochodzonego roszczenia.

Powód w piśmie procesowym z dnia 27 kwietnia 2015 roku (k. 89- 93) podtrzymał wszystkie dotychczasowe twierdzenia i wnioski oraz zaprzeczył wszelkim twierdzeniom strony pozwanej wyraźnie nieprzyznanym.

Pismem procesowym z dnia 18 czerwca 2016 roku pozwany O. M. poinformował, że w dniu 16 lutego 2015 roku od kilku miesięcy przebywał w L.. Pod adresem we W. przy ulicy (...) pozwany jest tylko zameldowany. Nadto pozwany oświadczył, że nie otrzymał nakazu zapłaty, a o sprawie dowiedział się od P. W.. Pozwany zakwestionował skuteczność doręczenia nakazu i jego prawomocność, nadto wniósł o jego uchylenia.

Ponadto pismem z dnia 16 sierpnia 2016 roku (k. 283- 206) pozwany O. M. złożył sprzeciw od nakazu zapłaty zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Nadto pozwany z daleko posuniętej ostrożności procesowej wniósł o nieobciążanie go kosztami procesu w całości oraz rozłożenie na raty ewentualnie zasądzonego świadczenia.

Pozwany O. M. oświadczył, iż uznaje za bezsporne ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego we W. z dnia 09 maja 2012 roku. Ponadto zaprzeczył wysokości dochodzonej niniejszym pozwem kwoty uznając, że jest bezpodstawna, zawyżona i nie odzwierciedla rzeczywistej wysokości powstałej szkody.

Powód w piśmie procesowym z dnia 09 maja 2018 roku (k. 564- 564v) wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie na swoją rzecz kwoty 220.452,04 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 23 listopada 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz odsetkami za opóźnienie, o których mowa w art. 481 §2 kc od kwoty 220.452,04 zł od dnia 01 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów sądowych wraz z kosztami opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Na rozprawie w dniu 29 października 2018 roku (k. 598) pełnomocnik pozwanego O. M. cofnął wniosek o rozłożenie należności na raty oraz podtrzymał wniosek o nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 01 lutego 2012 roku we W. O. M. i P. W. działając wspólnie i w porozumieniu nieumyślnie spowodowali pożar strychu i części pomieszczeń trzeciego piętra kamienicy przy ulicy (...) (...), który to pożar zagrażał życiu i zdrowiu wielu osób mieszkających w tym budynku oraz mieniu w wielkich rozmiarach.

W wyniku toczącego się postępowania karnego przed Sądem Rejonowym we W. w sprawie o sygn. akt II K (...) O. M. i P. W. zostali uznani za winnych popełnienia zarzucanego im czynu, skazani na kary pozbawienia wolności z warunkowym ich zawieszeniem oraz grzywny.

Okoliczności bezsporne a nadto dowód: wyrok z dnia 09 maja 2012 roku wydany w sprawie o sygnaturze akt II K (...) (k. 100-100v akt sprawy Sądu Rejonowego we W. o sygn. II K (...))

Spaleniu i zniszczeniu uległo 60 m² połaci dachowej i stropodachu oraz w mieszkaniu nr (...) spaleniu uległo pomieszczenie gospodarcze. Na skutek prowadzonej akcji gaśniczej doszło do zalania mieszkań w obiekcie, sklepu pasmanteryjnego, odzieżowego oraz oddziału EURO Banku. W związku z powyższym zdarzeniem (...) zgłosiła powodowi powstałą szkodę, postępowanie likwidacyjne toczyło się pod numerem (...).

Dowód: druk zgłoszenia szkody majątkowej (k. 13- 14), informacja Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej we W. (k. 17, 18), karta zdarzenia wraz z dokumentacją zdjęciową (k. 142- 149), zeznania świadka J. M. (k. 211-212)

W dniu 02 lutego 2012 roku Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dokonał kontroli przedmiotowej nieruchomości budynkowej. Na podstawie dokonanych ustaleń zakazał użytkowania części frontowej budynku przylegającej do ulicy (...) II w całości i nakazał przeprowadzenie robót remontowych oraz przedstawienie protokołów badań sprawności instalacji elektrycznej i gazowej. Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego wszczął postępowanie administracyjne w sprawie stanu technicznego budynku mieszkalno- handlowo- usługowego we W. przy ulicy (...) (...), którego właścicielem jest M. S. (1).

Dowód: Protokół nr (...) wraz dokumentacją zdjęciową (k. 205-206 v), zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 03 lutego 2012 roku (k. 204), zeznania świadka J. M. (k. 211-212)

Decyzją nr (...) z dnia 06 marca 2012 roku powiatowy Inspektor Nadzoru zakazał właścicielowi nieruchomości położonej we W. przy ulicy (...) (...) użytkowania budynku mieszkalnego, wielorodzinnego z lokalem usługowo-handlowym, który uległ częściowemu zniszczeniu w wyniku pożaru w dniu 02 lutego 2012 roku, do czasu przeprowadzenia odbudowy umożliwiającej ponowne użytkowanie obiektu.

Ponadto postanowieniem nr (...) z dnia 07 marca 2012 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego we W. nałożył na właściciela przedmiotowej nieruchomości obowiązek przedstawienia w terminie do dnia 15 kwietnia 2012 roku oceny technicznej budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami handlowo- usługowymi, który uległ częściowemu zniszczeniu w wyniku pożaru w dniu 02 lutego 2012 roku, sporządzonej przez osobę posiadającą uprawnienia budowlane bez ograniczeń, w specjalności konstrukcyjno- budowlanej.

Dowód: Decyzja nr (...) z dnia 06 marca 2012 roku (k. 187), postanowienie nr (...) z dnia 07 marca 2012 roku (k. 186)

Właścicielka nieruchomości dokonała remontu kamienicy, uwzględniając wszystkie zalecenia Inspektora Nadzoru Budowlanego.

Na skutek zniszczeń spowodowanych przez ogień z pożaru lub na skutek zalania wodą podczas akcji gaśniczej koniecznym było wykonanie naprawy dachu poprzez wymianę wszystkich elementów konstrukcyjnych i jego pokrycia, odbudowę i remontru mieszkań na II i I piętrze, sklepu odzieżowego, siedziby banku na parterze oraz prace naprawcze elewacji. Konieczność przeprowadzenia wszystkich prac była spowodowana wzniesionym pożarem.

Wykonane zostały roboty ciesielsko- dekarские całego dachu w części frontowej budynku dotyczące wymiany konstrukcji drewnianej dachu z zachowaniem istniejącej formy, wymiany podbicia- deskowania, wymiany obróbek blacharskich, wymiany pokrycia dachu, ocieplenia stropodachu wełną mineralną impregnacja drewna środkiem, do stanu spełniającego warunki bezpieczeństwa użytkowania. Koniecznym okazało się przeprowadzenie remontu całej konstrukcji dachu z uwagi na jej częściowe spalenie oraz nadpalenie elementów konstrukcji, zgodnie z obowiązującymi normami budowlanymi.

Na nieruchomości zostały przeprowadzone kontrole instalacji elektrycznej, gazowej, przewodów wentylacyjnych i kominowych.

Po dokonaniu przeglądu technicznego, decyzją z dnia 02 maja 2012 roku Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego we W. umorzył postępowanie dotyczące stanu technicznego budynku mieszkalnego wielorodzinnego z lokalami usługowo-handlowymi we W., przy ul. (...) (...), który został wyremontowany po pożarze poddasza. Nadto stwierdził, że przedmiotowy obiekt nadaje się do użytkowania w całości.

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego powód wypłacił M. S. (1) łączną kwotę 240.452,04 zł tytułem odszkodowania.

Wysokość szkody została ustalona na podstawie sporządzonego kosztorysu- 197.762,40 zł, uznanych rachunków-29.689,64 zł oraz na podstawie zawartej ugody- 13.000 zł. Powyższe kwoty powód wypłacił M. S. (1) kolejno w dniach 06 lipca 2012 roku, 12 marca 2012 roku oraz 12 listopada 2012 roku.

Wypłacona kwota tytułem odszkodowania kwota 240.452,04 zł jest adekwatna do wielkości powstałej szkody. Uwzględnia wszystkie prace konieczne do przywrócenia stanu kamienicy sprzed pożaru.

Ubezpieczyciel pozwanego P. W. w związku z ze zgłoszeniem roszczenia regresowego wypłacił powodowi tytułem zaspokojenia roszczenia regresowego kwotę 20.000 zł.

Dowód: decyzja do szkody nr (...) (kopia, k. 95), pismo z dnia 17 sierpnia 2012 roku (k. 79) Ocena stanu technicznego budynku wraz z załącznikami (k. 179- 185), ugoda pozasądowa z dnia 07 listopada 2012 roku (k. 19- 20), potwierdzenia przelewów (k. 107- 109), ostateczne rozliczenie szkody (k. 21- 36), kosztorys (k. 37- 54), informacja (...) (k. 55, 56, 56a), oświadczenia z dnia 02 lutego 2012 roku (k. 203, 199), protokół przeglądu technicznego instalacji gazowej (k. 200), opinia budowlana z dnia 04 lutego 2012 roku (k. 198), protokoły (k. 192- 197), opinia techniczna (k. 188, 190), protokół nr (...) (k. 191-191v), protokół nr (...) (k. 189), Protokoły pomiarów (k. 161- 178), dokumentacja zdjęciowa (płyta CD k. 64), zeznania świadka M. S. (1) (k. 212- 213), opinia główna biegłego sądowego A. R. z dnia 20 czerwca 2017 roku (k. 327- 397) oraz opinia uzupełniająca z dnia 05 lutego 2018 roku (k. 511- 521), zeznania biegłego A. R. (e-protokół z dnia 17 sierpnia 2018 roku k. 595)

Pismem z dnia 02 czerwca 2014 roku powód skierował do pozwanego P. W. wezwanie do zapłaty kwoty 274.782,22, na którą składały się 220.452,04 zł tytułem należności głównej oraz 54.330,18 zł tytułem odsetek ustawowych za zwłokę liczonych od dnia 25 lipca 2012 roku, w terminie do dnia 16 czerwca 2014 roku. Pozwany odebrał wezwanie w dniu 11 czerwca 2014 roku. Analogiczne wezwanie powód skierował do pozwanego O. M. na adres we W. przy ulicy (...) (...)/6. Korespondencja została zwrócona do nadawcy jako nie podjęta w terminie. Pozwany nie zamieszkiwał w tym czasie pod wskazanym adresem albowiem od listopada 2013 roku był zatrudniony i mieszkał na terenie Wielkiej Brytanii. Nie był tam również zameldowany. Pozew w niniejszej sprawie został skutecznie doręczony O. M. w dniu 3 sierpnia 2016 roku

Dowód: ostateczne przedsądowe wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru (k. 58- 63), zaświadczenie pracodawcy k.269, wydruk z systemu PESEL k.103, zpo pozwu przez pełnomocnika pozwanego O. M. k.281

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd dał wiarę powołanym wyżej dokumentom oraz ich odpisom i kserokopiom, albowiem nie były przez strony kwestionowane, jak również nie budziły wątpliwości Sądu. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 kpc dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Sąd w ramach swobodnej oceny dowodów (art. 233 kpc) może uznać treść dokumentu prywatnego za zgodną z rzeczywistym stanem rzeczy.

Ustalenia faktyczne w sprawie Sąd oparł na opinii głównej, opinii uzupełniającej biegłego sądowego A. R. oraz ustnych wyjaśnieniach złożonych przez biegłego na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2018 roku, w zakresie w jakim biegły oszacował wartość szkody.

W ocenie Sądu opinia sporządzona została w sposób jasny, rzeczowy i przejrzysty. Biegły w sposób zrozumiały przedstawił wnioski opinii. Sąd nie miał też wątpliwości co do tego, że biegły posiada kompetencje i doświadczenie potrzebne do wydania opinii w sprawie.

Zwrócić należy przy tym uwagę, że biegły sądowy w sposób rzeczowy i przekonujący odniósł się w opinii uzupełniającej oraz w trakcie przesłuchania na rozprawie w dniu 17 sierpnia 2018 roku do zarzutów zgłoszonych przez strony do wydanej przez niego opinii pisemnej.

W odniesieniu do zarzutów powoda co do wartości robót związanych z osuszaniem budynku oraz wywozem odpadów po pożarze biegły dokonał poprawek w zakresie wskazanych wartości. W szczególności biegły wskazał, iż przeoczył w kalkulacji wywóz odpadów związanych z usunięciem odpadów po pożarze (konstrukcja dachu, izolacja dachu, pozostałości po podłogach) oraz usunięciem nienadających się do użytkowania elementów wykończenia po zalaniu takich jak posadzki, tapety, ściany i sufity g-k. Biegły dokonał ponownego wyliczenia ilości odpadów do utylizacji i ostatecznie oszacował ją na 55 m³. Wobec czego wartość robót związanych z wywozem i utylizacją odpadów po pożarze wskazaną do tej pory na kwotę 127,85 zł biegły skorygował i ustalił ją na kwotę 5.739,80 zł.

Natomiast w obliczeniach związanych z osuszaniem budynku biegły wskazał, że nie uwzględnił okresu zimowego oraz faktu, że temperatura budynku i elementów konstrukcyjnych spadła poniżej zera, materiały budowlane, które „wchłonęły” wodę zamarzyły. Wobec powyższego na podstawie obliczeń kubatury budynku oraz po uwzględnieniu ujemnych temperatur i konieczności utrzymania temperatury dodatniej co najmniej +15 st C, przyjął 12 kompletów urządzeń osuszających z wykorzystaniem w pierwszym okresie nagrzewnic oraz oszacował konieczność pracy urządzeń na 10 dni roboczych przy założeniu, że w tym czasie w budynku zostanie uruchomiona instalacja grzewcza. Wobec powyższego wartość robót związanych z osuszaniem budynku wskazaną do tej pory na kwotę 8.040,80 zł biegły skorygował i ustalił ją na kwotę 17.836,70 zł.

W odniesieniu do kosztów remontu dachu i konstrukcji dachowej, biegły wskazał, że w dużej mierze dokonując obliczeń tych kosztów biegły oparł się na własnym doświadczeniu oraz na projektach innych nieruchomości o podobnej konstrukcji, nadto na dokumentacji fotograficznej sporządzonej po pożarze, decyzjach Inspektora Nadzoru Budowlanego oraz protokołach kontroli. Biegły nie otrzymał projektu kamienicy, z którego mógłby odczytać konstrukcje, a to ponowiłoby sporządzić bardzo szczegółowy kosztorys. Ponadto nie było projektu remontu po pożarze, a na wizji lokalnej biegły nie miał dostępu do konstrukcji, ponieważ była zbudowana.

Biegły nadto zgodnie ze sztuką budowlaną przyjął, że należało dokonać wymiany całej konstrukcji dachu z uwagi na częściowe spalanie i nadpalenie elementów konstrukcyjnych. Biegły także uznał za konieczne i usprawiedliwione koszty wybudowania nowej konstrukcji zgodnej z obowiązującymi w 2012 roku normami budowlanymi, z uwagi na decyzję Inspektora Nadzoru Budowlanego zakazującą korzystanie z nieruchomości. Ponadto biegły wyjaśnił, że oparł się na cech średnich publikowanych przez S..

W odniesieniu do zakresu pozostałych wykonanych prac biegły wskazał, że remont budynku powodował przed wszystkim jego odświeżenie. Ewentualnie należy przyjąć, że wykonane prace minimalnie podniosły standard nieruchomości, mając na uwadze standard pomieszczeń przed pożarem.

Biegły również wyjaśnił, że uwzględnił zakres prac wynikający w kosztorysu sporządzonego dla celów postępowania likwidacyjnego i zakres prac w nim uwzględniony. W odniesieniu do mieszkań znajdujących się na poddaszu, po pożarze zostały one przebudowane, dlatego biegły był zmuszony uwzględnić zakres prac ujętych w kosztorysie powoda.

W ocenie Sądu opinia biegłego A. R. została sporządzona w sposób prawidłowy. Mając powyższe okoliczności na uwadze Sąd uznał, że sporządzona przez biegłego opinia poddawała się pozytywnej ocenie, gdyż pozostawała w

zgodzie z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, osoba ją sporządzająca dysponowała wysokim poziomem wiedzy i doświadczenia zawodowego, a sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków nie budził zastrzeżeń Sądu. Także sporządzone przez biegłego wyliczenia zostały szczegółowo uzasadnione, a pozwanym nie udało się ich skutecznie zakwestionować. Sąd uznał, że w oparciu o opinię można dokonać skutecznej weryfikacji kwot wypłaconych przez powoda poszkodowanej i dlatego nie było konieczności posiłkowania się opinią innego biegłego ani opinią dodatkowa biegłego powołanego w sprawie. Dlatego wniosek pozwanych w tym zakresie podlegał oddaleniu.

Sąd za wiarygodne uznał zeznania świadków J. M. oraz M. S. (1), albowiem powoływane przez nich okoliczności znalazły potwierdzenie w pozostałym materiale dowodnym zgromadzonym aktach sprawy.

Sąd pominął dowód z przesłuchania świadków T. S. oraz M. S. (2) ponieważ mimo zobowiązania nałożonego przez Sąd na stronę powodową nie wskazała ona w wyznaczonym terminie adresów świadków, tak aby wezwanie ich na rozprawę było możliwe.

Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego O. M., albowiem pozwany cofnął wniosek o rozłożenie świadczenia na raty, wobec powyższego przeprowadzenie dowodu na okoliczność ustalenia przesłanek do ewentualnego uwzględnienia tego wniosku Sąd uznał za zbędne.

Ponadto Sąd pominął dowód z przesłuchania pozwanego P. W. uznając jego niestawiennictwo na rozprawie w dniu 29 października 2018 roku jako nieusprawiedliwione. Przedłożone zaświadczenie lekarza sądowego na rozprawie w dniu 16 stycznia 2019 roku Sąd uznał jako spóźnione.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Powód wywiódł swoje roszczenie w oparciu o dyspozycje przepisu art. 828 § 1 kc, który stanowi, że jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. Jeżeli zakład pokrył tylko część szkody, ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia przed roszczeniem ubezpieczyciela.

Regres ubezpieczeniowy (subrogacja ustawowa) przewidziany w art. 828 § 1 kc polega na przejściu z mocy prawa na ubezpieczyciela roszczenia ubezpieczającego (z mocy art. 828 § 3 kc- odpowiednio także roszczenia ubezpieczonego), ale przysługującego mu tylko wobec osoby odpowiedzialnej za szkodę wobec ubezpieczającego (odpowiednio - ubezpieczonego) i to tej, której ubezpieczyciel zapłacił odszkodowanie (wyrok Sadu Najwyższego- Izba Cywilna z dnia 14 marca 2018 roku, II CSK 245/17).

Brak jest podstaw, aby uznać, że spełnienie świadczenia przez ubezpieczyciela z umowy ubezpieczenia powoduje wygaśnięcie wierzytelności. W miejsce pierwotnego wierzyciela do wysokości sumy zapłaconej przez ubezpieczyciela, z mocy prawa wstępuje sam ubezpieczyciel. Dłużnik jest więc w dalszym ciągu zobowiązany do świadczenia, tyle tylko, że nie wobec pierwotnego wierzyciela, ale wobec ubezpieczyciela (wyrok Sadu Najwyższego- Izba Cywilna z dnia 08 kwietnia 2016 roku, I CSK 181/15).

Ubezpieczyciel może więc dochodzić regresu wobec osoby trzeciej odpowiedzialnej za wyrządzoną szkodę, realizując nabyte ex lege w stosunku do niej roszczenie ubezpieczającego.

Mając na uwadze powyższe oraz istotne okoliczności sprawy odpowiedzialność pozwanych nie budzi wątpliwości Sądu, nadto nie była kwestionowana. Sporną kwestią natomiast była wysokość roszczenia powoda, w ocenie pozwanych zawyżona.

Stosownie do art. 363 § 1 kc naprawienie szkody może polegać bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 kc). Naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361 §2 kc), nie może ono jednak przewyższać faktycznie poniesionej przez poszkodowanego szkody.

Nie ulega wątpliwości, że obowiązek wykazania wysokości szkody spoczywa na osobie poszkodowanej, w przedmiotowej sprawie na ubezpieczycielu, który - po jej naprawieniu - występuje z roszczeniem regresowym.

Powód wypłacił poszkodowanej odszkodowanie w oparciu o przedłożone przez nią faktury za prace wykonane oraz kosztorys planowanych prac. Część należności objęta była ugodą sporządzoną w postępowaniu likwidacyjnym. W celu zweryfikowania zasadności oraz wysokości wypłaconego odszkodowania został przeprowadzony dowód z opinii biegłego z dziedziny budownictwa i wyceny nieruchomości.

Biegły ostatecznie sporządził kosztorys prac koniecznych opiewający na kwotę 233.094,87 zł netto. Nadto szczegółowo wyjaśnił zasadność przeprowadzenia remontu całej powierzchni dachu, a Sąd to stanowisko w pełni podziela.

Powód wypłacił poszkodowanej kwotę 240.452,04zł. Niemniej jednak należy zważyć, że kosztorys biegłego nie uwzględnił podatku VAT, a część odszkodowania tj. w kwocie 29.689,64 zł została wypłacona na podstawie faktur i rachunków, uwzględniających wysokość podatku VAT (23% oraz 8%).

Nadto mieć należy na względzie, że biegły wskazał, iż obliczeń dokonał w oparciu o ceny średnie. Zważyć trzeba, że poszkodowany nie jest obowiązany do bezwzględnej minimalizacji kosztów naprawy i wyboru najtańszych wariantów. Ma prawo wyboru materiałów, wykonawcy, niemniej jednak związane z tym koszty i wydatki nie mogą istotnie odbiegać od przeciętnych kosztów tego rodzaju. Wysokość odszkodowania winna umożliwiać pokrycie kosztów uzasadnionych prac pozwalających na przywrócenie stanu sprzed szkody. Wysokość kosztów remontu i prac naprawczych winna obejmować wszystkie wydatki, które są celowe i usprawiedliwione zarówno co do zakresu jak i jakości, aby został przywrócony stan sprzed szkody. Powód przed dokonaniem wypłaty odszkodowania dokonał weryfikacji poszczególnych wydatków, części nie uwzględnił uznając je za nieusprawiedliwione.

Biegły potwierdził uznany przez powoda zakres prac, co świadczy o tym, iż nie ulega wątpliwości, że zakres naprawy pozostawał w związku z przedmiotową szkodą i był w pełni zasadny. Ponadto biegły zweryfikował wysokość odszkodowania, wnioski jego opinii potwierdziły że wypłacona kwota jest w pełni zasadna.

Dokonując subsumcji wskazanych wyżej zasad, Sąd uznał że wypłacona przez powoda kwota 240.452,04 zł tytułem odszkodowania jest adekwatna w stosunku do poniesionej szkody, zasadność wykonania poszczególnych prac nie budzi wątpliwości Sądu, albowiem pozostają w bezpośrednim związku przyczynowym ze zdarzeniem powodującym szkodę. Twierdzenia przeciwne strony pozwanej nie zasługiwały na uwzględnienie.

Przed wszczęciem niniejszego procesu ubezpieczyciel pozwanego P. W. przelał powodowi, tytułem zaspokojenia roszczenia regresowego, kwotę 20.000zł. W toku postępowania pojawiła się kontrowersja co do wysokości kwoty rzeczywiście zaspokojonej przez pozwanych albowiem powód w pozwie wskazał, że należność uiszczył pozwany O. M.. Nie może jednak ulegać wątpliwości, że była to oczywista omyłka. Z dokumentów przedłożonych zarówno przez powoda jak i pozwanego P. W. jednoznacznie wynika, iż ubezpieczyciel tego ostatniego wpłacił powodowi kwotę 20.000zł. Pozwany O. M. zobowiązany przez Sąd do potwierdzenia dokonania wpłat przed procesem pozostał bezczynny.

P. W. w toku postępowania wnosił o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty.

Zgodnie z dyspozycją art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach Sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie.

Mając na uwadze powyższe Sąd doszedł do przekonania, że w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki do rozłożenia świadczenia na raty. Instytucja rozłożenia na raty jest szczególna i winna być stosowana przez Sąd w wyjątkowych przypadkach. Przede wszystkim z uwagi na fakt, ratalnego spełniania świadczenia wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała Sądu Najwyższego- Izba Cywilna z dnia 15 grudnia 2006 roku, III CZP 126/06).

W szczególności pozwany w żaden sposób nie wykazał swojej sytuacji finansowej oraz jego możliwości spłaty przedmiotowego zobowiązania w ratach. Zgodnie z zasadami obowiązującymi w procedurze cywilnej ciężar gromadzenia materiału procesowego spoczywa na stronach (art. 232 kpc, art. 6 kc). Art. 6 kc określa reguły dowodzenia, to jest przedmiot dowodu oraz osobę, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy. Przy czym Sąd nie ma obowiązku dążenia do wszechstronnego zbadania wszystkich okoliczności sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne.

Na uwzględnienie nie zasługiwał w żadnej mierze zarzut redukcji odszkodowania w oparciu o treść art.440kc. I w tym zakresie pozwany nie zaferował jakiegokolwiek materiału dowodowego.

Mając na uwadze powyższe, treść art. 505 kpc oraz fakt, że żądanie pozwu zasługiwało na uwzględnienie Sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 220.542,04 zł wraz z:

- a) ustawowymi odsetkami od powyższej kwoty dnia 17 czerwca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty w stosunku do pozwanego P. W.,
- b) ustawowymi odsetkami za opóźnienie od powyższej kwoty od dnia 4 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty w stosunku do pozwanego O. M..

O odsetkach ustawowych od zasądzonej należności głównej sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc, zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Roszczenie o odszkodowanie jest roszczeniem bezterminowym, a zatem staje się ono wymagalne, z uwagi na brzmienie przepisu art. 455 kc, po wezwaniu dłużnika do zapłaty.

Z załączonych do pozwu dokumentów wynika, że powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 274.782,22 zł pismem z dnia 02 czerwca 2014 roku, określając termin płatności do dnia 16 czerwca 2014 roku. Należy jednak uznać, że wezwanie prawidłowo zostało doręczone wyłącznie P. W.. Z uwagi na fakt, że O. M. od kilku lat zamieszkuje poza granicami kraju, niewątpliwie ze zgłoszonym roszczeniem mógł dopiero się zapoznać po doręczeniu mu odpisu pozwu i nakazu zapłaty, co nastąpiło w dniu 03 sierpnia 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe Sąd w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 98 kpc, uwzględniając wynik procesu. Sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 17.640 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Na zasądzoną kwotę składają się: 3.600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, 3.000 zł tytułem uiszczonej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego oraz 11.023 zł tytułem opłaty od pozwu.

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 kpc Sąd nakazał ściągnąć od pozwanych solidarnie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w P. kwotę 1.514,39 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych wyłożonych tymczasowo przez Skarb Państwa tj.: 1.191,05 zł tytułem części wynagrodzenia biegłego A. R. za sporządzanie opinii pisemnej (do kwoty 3.000 zł zostało wypłacone z uiszczonej zaliczki) oraz 323,34 zł tytułem wynagrodzenia biegłego za sporządzenie opinii uzupełniającej.

Mając na uwadze powyższe na podstawie wyżej powołanych przepisów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

SSO Anna Łosik